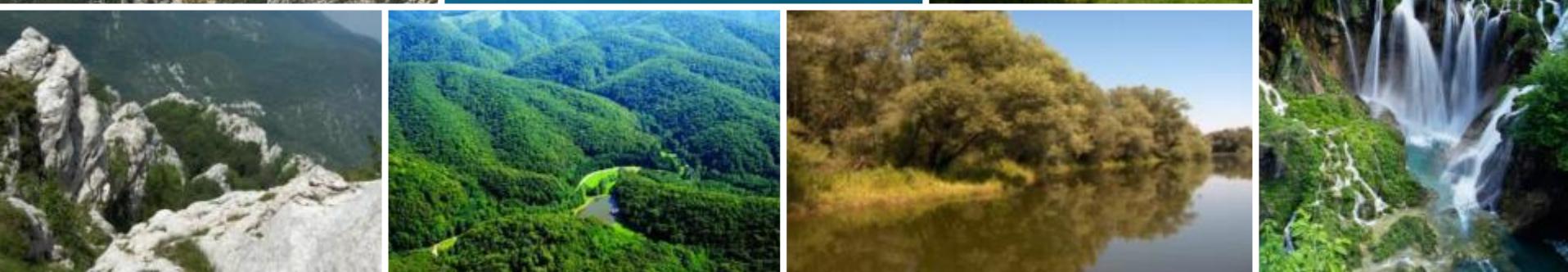

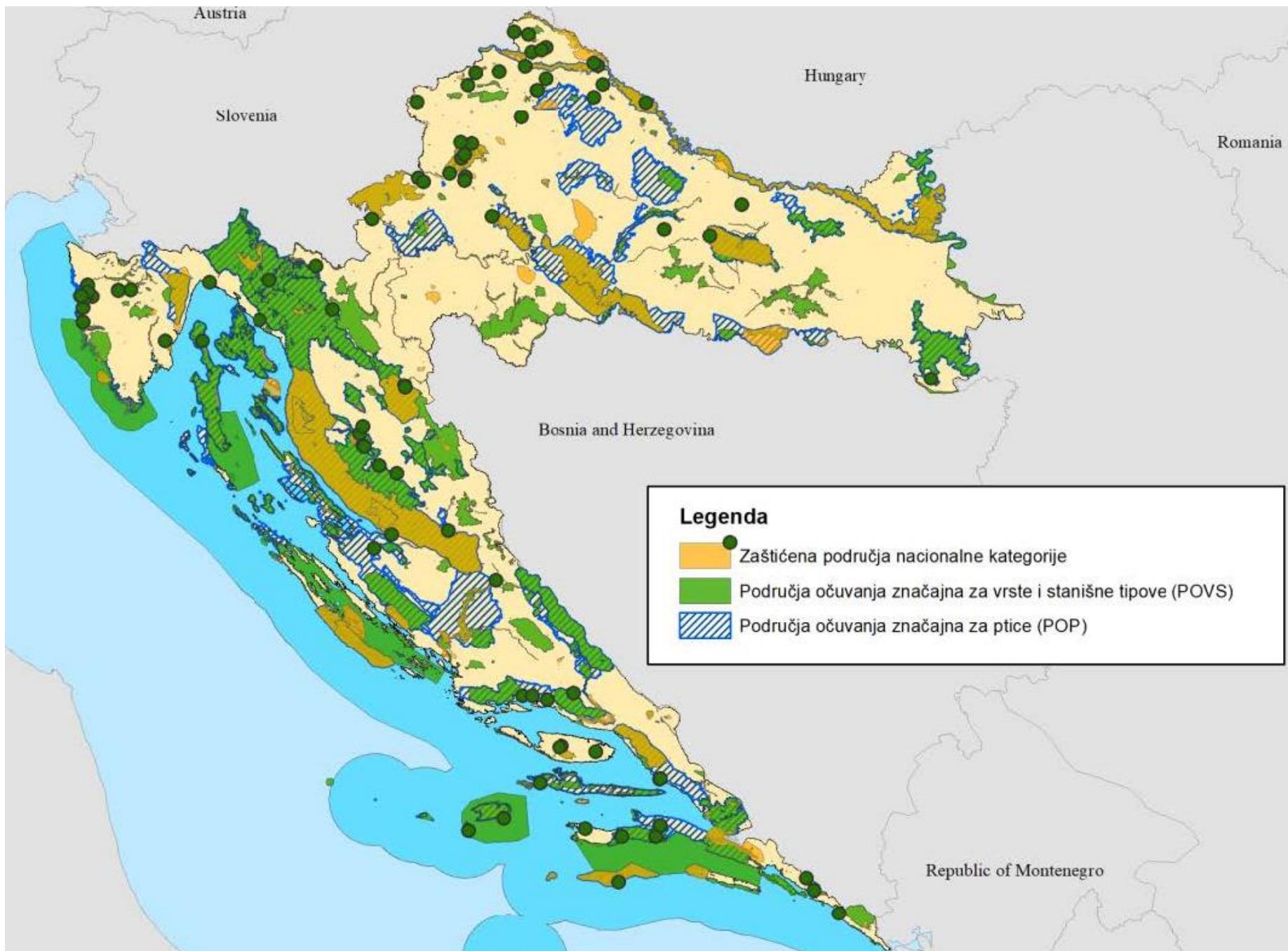
Zaštićena prirodna baština

	Kategorija zaštite	Broj
1	strogi rezervat	2
2	nacionalni park	8
3	posebni rezervati	77
4	parkovi prirode	12
5	regionalni park	2
6	spomenik prirode	80
7	značajni krajobraz	82
8	park-šuma	27
9	spomenik parkovne arhitekture	119
	UKUPNO	409

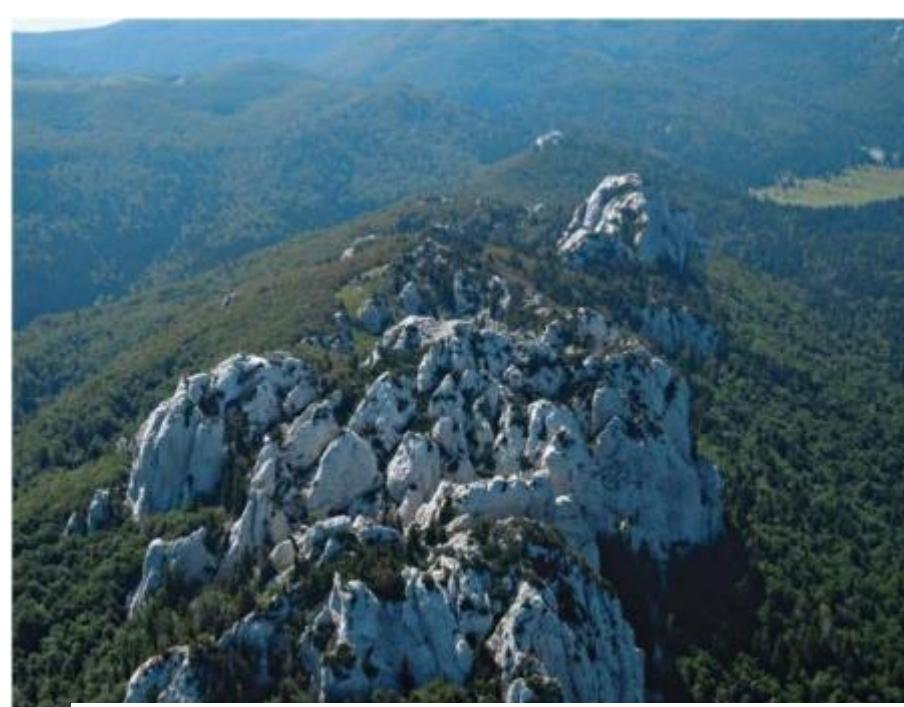
Zakon o zaštiti prirode
9 kategorija zaštite
 oko 12,5% površine RH
 je zaštićeno područje

Prostorni raspored područja zaštićenih radi očuvanja prirode u RH (i mreža Natura 2000)

STROGI REZERVATI

- **najstrože zaštićena područja**
- ne smiju se obavljati nikakve djelatnosti
(samo znanstvena istraživanja i izleti)
- 2 stroga rezervata:
- **Hajdučki i Rožanski kukovi (NP Sj. Velebit)**
- **Bijele i Samarske stijene (Velika Kapela)**

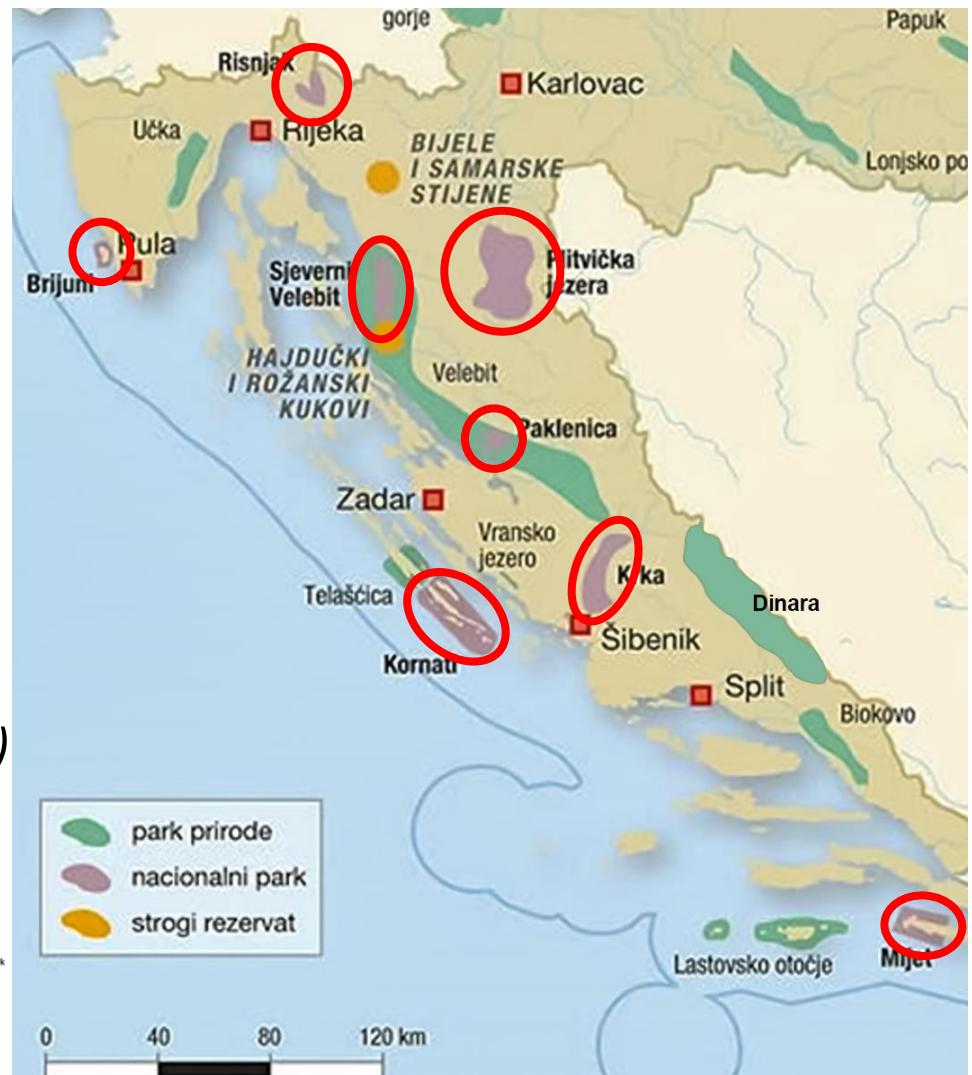
Hajdučki i Rožanski kukovi (NP Sj. Velebit)

Bijele i Samarske stijene (Velika Kapela)

NACIONALNI PARKOVI

- sačuvana ili neznatno izmijenjena priroda
- zabranjena je gospodarska aktivnost u nacionalnim parkovima
(npr. poljoprivreda)
- **8 nacionalnih parkova:**
  - Plitvička jezera (*najstariji – 1949.*)
  - Paklenica
  - Risnjak
  - Mljet
  - Kornati
  - Brijuni
  - Krka
  - Sjeverni Velebit (*najmlađi – 1999.*)

PLITVIČKA JEZERA
Nacionalni park
National Park

MLJET
Nacionalni park
National Park

KRKA
Nacionalni park
National Park

PAKLENICA
Nacionalni park
National Park

KORNATI
Nacionalni park
National Park

SJEVERNI VELEBIT
Nacionalni park
National Park

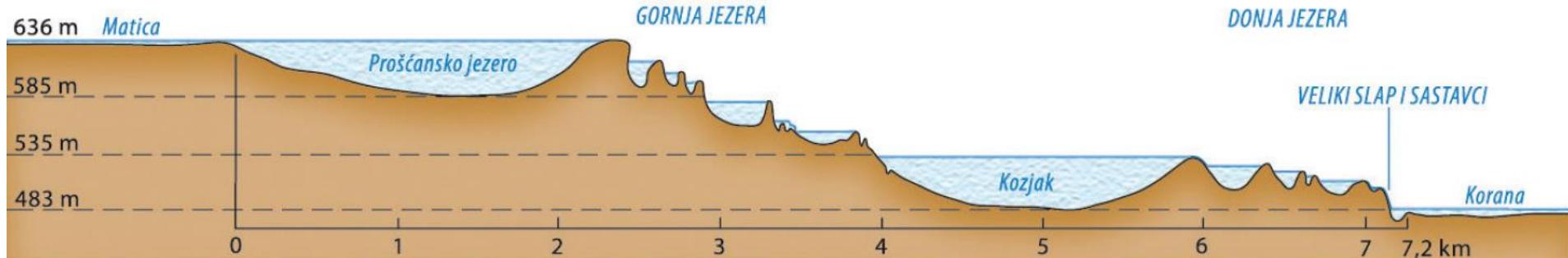
RISNJAK
Nacionalni park
National Park

BRIJUNI
Nacionalni park
National Park

NP PLITVIČKA JEZERA

- **najstariji** hrvatski nacionalni park - 1949.
- 1979. – zaštita UNESCO-a
- **16 jezera** u gornjem toku rijeke **Korane**
- najposjećeniji NP (preko 1 mil. posjetitelja godišnje)
- **Veliki slap** – najveći slap u Hrvatskoj

NP PAKLENICA

- naziv je dobila po **borovoј smoli (paklina)** koju je domaće stanovništvo prodavalо
- nacionalnim parkom proglašena 1949. godine
- obuhvaćа kanjone **Velike i Male Paklenice** (potoci Velika i Mala Paklenica)
- **znamenitosti:** špilja Manita peć i stijena Anića kuk (slobodno penjanje), brojni krški oblici reljefa (*ponikve, špilje, jame, kamenice i škrape*) te bogata flora i fauna

Manita peć

NP RISNJAK

- proglašen NP – 1953.
- najvećim dijelom na istoimenoj planini u Gorskem kotaru
- naziv prema jedinoj divljoj mački naših prostora – risu
- **najveća koncentracija vegetacijskih vrijednosti**

NP MLJET

- proglašen NP – 1960.
- zapadna trećina istoimenog otoka i pripadajući akvatorij
- Veliko i Malo jezero
- **šumska vegetacija**

NP KORNATI

- proglašen NP – 1980.
- **otočna skupina s 89 otoka i**
pripadajući akvatorij
- nautički turizam

NP BRIJUNI

- proglašen NP – 1983.
- **otočna skupina** od **14 otoka** uz JZ obalu Istre
- safari park, antički ostaci

NP KRKA

- proglašen NP – 1985.
- **2/3 toka rijeke Krke**
- Visovačko jezero, **otok Visovac**
s franjevačkim samostanom,
Roški slap i Skradinski buk

NP SJEVERNI VELEBIT

- proglašen NP – 1999.
- najveća koncentracija vrijednih geomorfoloških objekata te biljnih i životinjskih vrsta
- velebitski botanički vrt
- **Lukina Jama**

POSEBNI REZERVATI

- predjeli u kojima je **izrazito naglašen jedan neizmijenjeni dio prirode** (npr. šuma, ptice, ribe...) i taj dio se ne smije mijenjati, uznemiravati ili gospodarski iskorištavati
- postoji **77 posebnih rezervata u RH** – Đurđevački pijesci, Crna mlaka, rijeka Jadro kod Solina, lunski maslinici, dio delte Neretve, Limski zaljev...

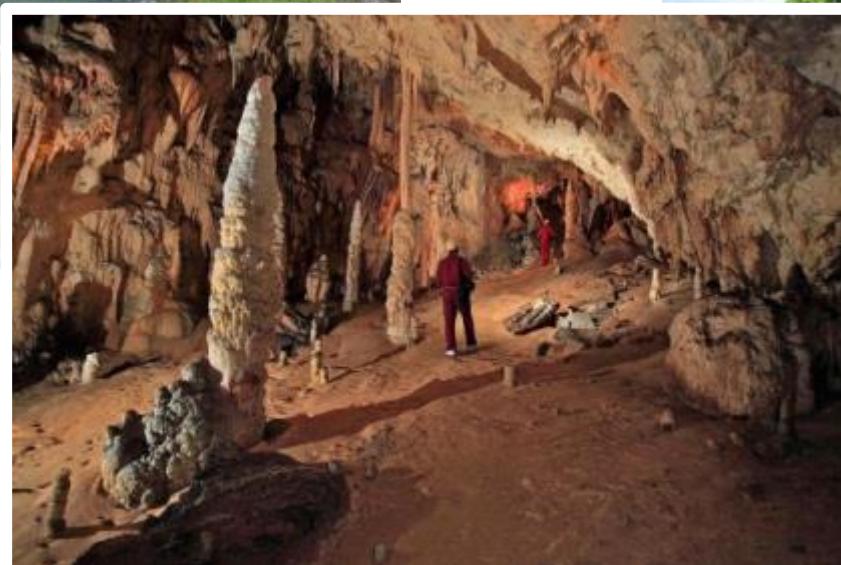
REGIONALNI PARK

- prirodno ili dijelom kultivirano područje s **krajobrazom tipičnim za to područje**
- **2 regionalna parka** u RH:
  - **Moslavačka gora**
  - **riječni ekosustav Mure i Drave**

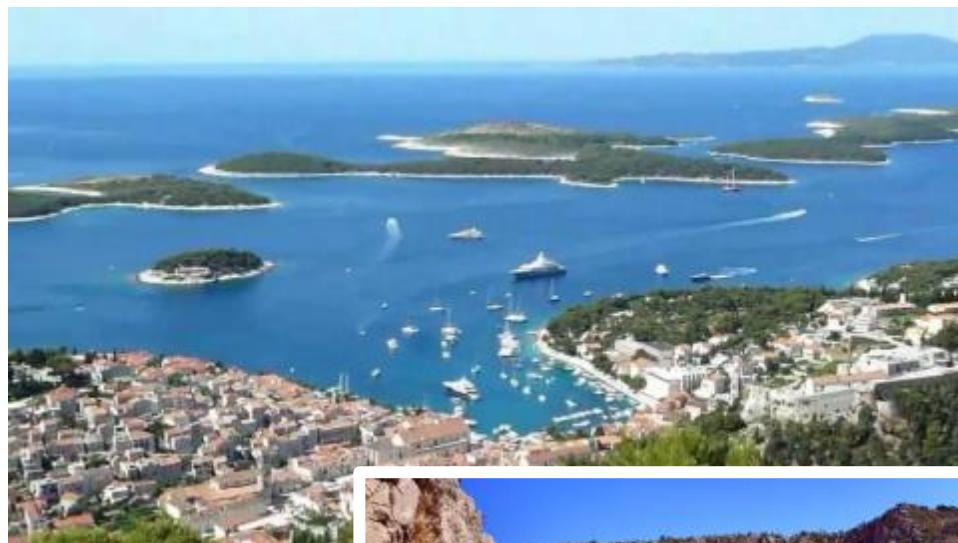
SPOMENIK PRIRODE

- barem jedan dio prirode je neizmijenjen
- od velike znanstvene i ekološke vrijednosti
- u RH ima **106 spomenika prirode** – Modro i Crveno jezero kod Imotskog, Cerovačke špilje, vrelo Cetine, Une i Gacke, Gupčeva lipa...

ZNAČAJNI KRAJOBRAZ

- prirodni ili kultivirani prostor velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno-povijesne vrijednosti
- u RH je **85 značajnih krajobraza** – Pazinski ponor, Paklinski otoci kod Hvara, Kanjon Cetine, uvala Zavratnica kod Jablanca, Dubrava-Hanzine na Pagu...

PARK-ŠUMA

- može biti **prirodna** ili **sađena**, velike krajobrazne vrijednosti
- **namijenjena odmoru i rekreatiji**
- dopuštene djelatnosti samo vezane uz održavanje park-šume
- u RH je **36 park-šuma** – šuma Šijana i Busoler kod Pule, Marijan iznad Splita, šuma oko Trakošćana...

SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE

- umjetno oblikovan prostor koji ima estetsku, ekološku ili neku drugu vrijednost
- u RH su **122 spomenika parkovne arhitekture** – Maksimir, parkovi oko zagorskih dvoraca, park Kraljice Jelene u Zadru, Trsteno kod Dubrovnika...

MEĐUNARODNI OBLICI ZAŠTITE

– UNESCO-ov Popis svjetske prirodne baštine

- Plitvička jezera

– Popis svjetskih rezervata biosfere

- planina Velebit
- regionalni park Mura – Drava

– Međunarodno značajna močvarna područja

- Kopački rit
- Lonjsko polje
- Crna mlaka
- donji tok Neretve
- park prirode Vransko jezero

– Europska mreža geoparkova

- Park prirode Papuk

CRVENI POPIS

– **popis divljih vrsta raspoređenih prema stupnju ugroženosti**

– **3 kategorije:**

1. izumrle vrste

2. vrste pred izumiranjem

3. vrste kojima ne prijeti izumiranje

– **oko 3000 vrsta na popisu**

– neke od **zaštićenih životinja i biljaka**: vuk, ris, vidra, sredozemna medvjedica, bjeloglavi sup, roda, barska kornjača, blavor, velebitska degenija, hrvatska sibireja...

– neke od **hrvatskih pasmina**:

– paška ovca

– konj lipicanac

– govedo buša

– turopoljska svinja

– zagorski puran

– dalmatinski pas i hrvatski ovčar

